IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA (NR 146)**

z dnia 24 stycznia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 146)

24 stycznia 2023 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Asta (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2860).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marcin Romanowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Anna Majewska**, **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak**, **Adam Niewęgłowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Informuję, że posiedzenie zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Bardzo serdecznie witam państwa posłów uczestniczących osobiście i zdalnie w dzisiejszym posiedzeniu. Witam również zaproszonych gości. Witam przede wszystkim reprezentującego Ministerstwo Sprawiedliwości pana ministra Marcina Romanowskiego wraz ze współpracownikami, panem dyrektorem Rafałem Kierzynką, bardzo serdecznie witam, z zastępcą dyrektora Departamentu Funduszu Sprawiedliwości Jakubem Tietzem, z panią dyrektor Agnieszką Tomczewską. Bardzo serdecznie witam. Witam również panią sędzię Anetę Pośpiech, głównego specjalistę w Departamencie Spraw Rodzinnych i Nieletnich, panią sędzię Agnieszkę Matysek i panią sędzię Agnieszkę Tomasiewicz-Celińską. Zdalnie uczestniczą pani mecenas Ewa Milewska-Celińska i pani mecenas Kamila Zagórska, bardzo serdecznie witam.

Proszę członków Komisji o zalogowanie się do systemu do głosowania i naciśnięcie dowolnego przycisku w celu potwierdzenia obecności. Tradycyjnie to głosowanie pozostawiamy przez chwilę otwarte.

Informuję, że porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z druku nr 2860. Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Pierwsze czytanie projektu odbyło się w dniu 12 stycznia 2023 roku. Projekt wykonuje prawo Unii Europejskiej, a w związku z tym pani marszałek Sejmu na podstawie art. 95b regulaminu Sejmu wyznaczyła termin na przedstawienie sprawozdania przez Komisję do dnia 24 stycznia. Ewentualne poprawki powinny być podpisane przez trzech posłów. Czy pan minister przed szczegółowym rozpatrzeniem? Nie. Wobec tego przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Chyba, że jeszcze pan albo pani mecenas? Na tym etapie nie, czyli ewentualnie do poszczególnych poprawek.

Czy do tytułu ustawy są uwagi? Nie ma, przyjęliśmy.

Czy do zdania wstępnego w art. 1 są uwagi? Nie ma uwag, przyjęliśmy i rozpatrzyliśmy.

Czy do zmiany nr 1? Nie ma uwag, przyjęta i rozpatrzona.

Czy do zmiany nr 2? Proszę bardzo.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Dziękuję za udzielenie głosu. Tutaj mam tylko drobne uwagi redakcyjne, które były już wstępnie uzgodnione ze stroną rządową. Prosilibyśmy o potwierdzenie, po tym,

kiedy je przedstawię i ewentualną zgodę Komisji na uzupełnienie tekstu o taką redakcję. Zacznę po tych słowach „zwane dalej rozporządzeniem nr 2019/1111” dalej będzie – uczestnicy postępowania osiągnęli porozumienie co do powrotu albo odstąpienia od powrotu tej osoby do państwa, w którym bezpośrednio przed naruszeniem prawa wynikającego z władzy rodzicielskiej lub opieki miała ona miejsce zwykłego pobytu, a także co do wykonywania władzy rodzicielskiej lub sprawowania opieki nad tą osobą, utrzymywania z nią kontaktów lub alimentów na jej rzecz, sąd, o którym mowa w § 1, jest właściwy również w sprawach dotyczących tej osoby w przedmiocie władzy rodzicielskiej lub opieki, a także kontaktów lub alimentów. Takie brzmienie byśmy proponowali. Żadnych innych zmian do zmiany nr 2 nie proponujemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Zmiana nr 2. Panie ministrze? Jest zgoda, a zatem z tymi uwagami redakcyjnymi ze strony Biura Legislacyjnego zmiana nr 2 została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 3. Czy mamy uwagi do zmiany nr 3? Nie ma uwag, rozpatrzona.

Do zmiany nr 4? Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Szanowni państwo, tylko uzgodnione z rządem poprawki redakcyjne polegające na zastąpieniu spójnika „oraz” spójnikiem: „i” oraz wyrazów „a także” wyrazem – ani. Mamy pytanie, które już wyjaśniliśmy na etapie uzgodnień z ministerstwem, że wyraz „prowadzonego na podstawie konwencji haskiej” powinien zostać zastąpiony wyrazem – prowadzonej na podstawie konwencji haskiej. Dziękuję.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Romanowski:

Tak, jest zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jest zgoda. Zmiana nr 4 została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 5. Jeżeli chodzi o zmianę nr 5, to tutaj jest poprawka. Poprawka jest niezbędna dla zapewnienia prawidłowego rozumienia przepisu. Dostosowuje ona terminologię projektu do polskiej wersji rozporządzenia nr 2019/1111. Jej wprowadzenie zwiększy spójność tekstu, czyli nie wprowadza tutaj zmian merytorycznych tylko dostosowawcze. Czy pan minister chciałby powiedzieć kilka słów na temat tej poprawki?

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Rzeczywiście to są zmiany czysto redakcyjne, które zwiększają spójność i jednolitość tekstu.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak, panie mecenasie?

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, ja chciałbym tylko prosić o zgodę szanownej Komisji. To też już było sygnalizowane od strony rządowej, aby w art. 795^{11c} na końcu poprawki, żeby on brzmiał: postanowienia, o których mowa w art. 795^{11a} i art. 795^{11b}. Po prostu „i” jest spójnikiem, łącznikiem pierwszego wyboru, dlatego my tak proponujemy. I aby wyraz „sąd” był pisany małą literą. Takie drobne korekty. Jeżeli będzie zgoda, to my je po prostu naniesiemy. To absolutnie nie zmienia poprawki, natomiast poprawka oczywiście musi być przyjęta, bo została zgłoszona w formie poprawki. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Tak, jest zgoda na tę redakcyjną zmianę w ostatnim przepisie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jest zgoda. Wobec tego z tymi uwagami Biura Legislacyjnego przegłosowalibyśmy tę poprawkę.

Głos z sali:

Panie przewodniczący, jeszcze kworum.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jeszcze kworum, tak. Proszę o wyświetlenie kworum. 22 osoby uczestniczą w posiedzeniu Komisji, wobec tego mamy niezbędne kworum. Przystępujemy zatem do głosowania poprawki nr 1.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję bardzo, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 20 posłów: 17 za, 0 przeciw, 3 wstrzymało się. Poprawka uzyskała poparcie Komisji.

Przechodzimy do zmiany nr 6. Czy są uwagi do zmiany nr 6? Tak, proszę bardzo pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Szanowni państwo, jedna propozycja dotycząca zastąpienia spójnika „albo" w przedostatnim wersie na spójnik: lub. To z uwagi na ujednolicenie, ponieważ – „podlegające władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką" występuje w pkt 1, 2 i 4. Uzgodniliśmy tę zmianę z rządem.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Tak, jest zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jest zgoda, a zatem ta zmiana została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 7. Nie ma uwag, rozpatrzona.

Do zmiany nr 8? Nie ma uwag, rozpatrzona.

Do zmiany nr 9? Nie ma uwag, rozpatrzona.

Do zmiany nr 10? Nie ma uwag, rozpatrzona.

Do zmiany nr 11? Nie ma uwag, rozpatrzona.

Do zmiany nr 12? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowna Komisjo, taka drobna rzecz, w zmianie nr 12 proponujemy skreślenie przecinka po wyrazach „Unii Europejskiej". Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Tak, jest zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Z tą uwagą Biura Legislacyjnego zmiana została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 13. Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Szanowni państwo, zmiana ujednolicająca na wzór § 1 w art. 1153^{13}. Chodzi o szyk wyrazów – a także dokumenty urzędowe i porozumienia pochodzące z tych państw. Zmiana uzgodniona z rządem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo.

Do zmiany nr 14 jest też propozycja poprawki polegającej na tym, że w pkt 14 w art. 1153^{16} dodaje się art. 1153^{16a} i art. 1153^{16b}. Poprawka jest niezbędna dla zapewnienia prawidłowego rozumienia przepisu i jej wprowadzenie zwiększy spójność tekstu. Panie ministrze, czy jest zgoda na tę poprawkę?

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Jak najbardziej jest zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pani mecenas?

Legislator Monika Bies-Olak:

Tylko jedna uwaga formalna. W istocie to jest nadanie brzmienia pkt 14 w taki sposób, jak pan przewodniczący powiedział.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Głosujemy poprawkę.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję bardzo, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 20 posłów: 19 za, 0 przeciw, 1 się wstrzymał. Poprawka uzyskała akceptację Komisji.

Przechodzimy do zmiany nr 15. Tutaj też jest poprawka nadająca nowe brzmienie w celu podobnym jak w poprzednich poprawkach, czyli żeby zapewnić lepsze rozumienie przepisu. Pani mecenas?

Legislator Monika Bies-Olak:

Proponujemy łączne głosowanie z poprawką nr 4.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak jest. Panie ministrze, czy jest zgoda na te poprawki?

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Tak, jest jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czy do tekstu tych poprawek nie ma uwag? Co do tekstu brak jest uwag. One są po prostu prawidłowo sformułowane. Dobrze, czyli poprawkę nr 3 i 4 głosujemy razem.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek nr 3 i 4? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Zamykam głosowanie, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 18 posłów: 17 za, 0 przeciw, 1 się wstrzymał. Poprawka zyskała poparcie Komisji.

Przechodzimy w tej sytuacji. Poprawka nr 4 dotyczyła…

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowny panie przewodniczący, tylko rozumiem, że zmiana nr 16 jest bez uwag? Ponieważ poprawka nr 3 i 4 były rozpatrywane łącznie, a pomiędzy nimi jest jeszcze zmiana nr 16. Biuro nie ma uwag, więc jeżeli nikt z obecnych nie ma uwag…

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak. Zmianę nr 17 rozpatrzyliśmy, bo jej dotyczyła poprawka nr 4. Czyli rozpatrzyliśmy pkt 15, 16, 17.

Przechodzimy do art. 2, do zdania wstępnego w tym artykule.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Z tego co widzę jest poprawka.

Legislator Monika Bies-Olak:

Poprawka nr 6.

Legislator Adam Niewęgłowski:

To jest poprawka, która jest w tym pakiecie oznaczona jako nr 6. Ona powinna być teraz.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Poprawka wprowadza korektę odwołania do publikatora przy rozporządzeniu (WE) 805/2004 Parlamentu Europejskiego w sprawie utworzenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych poprzez dodanie wyrazów – polskie wydanie specjalne, rozdział 19, tom 7, strona 38.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Panie przewodniczący, ja bym się chciała zapytać, co zmienia ta poprawka?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Może pan minister tutaj dwa słowa?

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Poprosiłbym panią dyrektor Tomczewską, żeby szerzej wyjaśniła, bo mamy jeszcze uwagi do poprawki nr 6.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Spraw Rodzinnych i Nieletnich w MS Agnieszka Tomczewska:

Szanowni państwo, to nie jest zmiana merytoryczna, to jest zmiana techniczno-legislacyjna. Dodaliśmy tutaj wydanie specjalne do publikatora jednego z rozporządzeń, które było nowelizowane przed dniem 1 maja 2004 r. Musi być tam zwrot – wydanie specjalne, którego nie było w druku i zrezygnowaliśmy z tych odnośników, ponieważ w aktualnym przepisie ustawy o kosztach sądowych tych odnośników nie ma, a my chcemy dodać tylko to nasze nowe rozporządzenie do tego co już jest. Po prostu do wniosku.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie mecenasie, proszę.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Ja usłyszałem już potwierdzenie, ponieważ rzeczywiście wydaje się, że w tekście z druku brakowało tych słów – wydanie specjalne i tak dalej, jak zostało przedstawione w poprawce, natomiast w tekście z druku były odesłania i wymienione wszystkie zmiany rozporządzeń. Co do zasady wydaje się, że rzeczywiście tak powinno być zgodnie z § 261 Zasad techniki prawodawczej. Natomiast w poprawce tego nie ma, więc my jednak uważamy, że to strona rządowa jest odpowiedzialna za wdrożenie aktu unijnego. W związku z tym, jeżeli nie zostanie naniesiona jakaś korekta na tę poprawkę, to będzie takie brzmienie jak w poprawce, czyli z tymi wyrazami, których rzeczywiście brakowało, natomiast bez wyszczególnienia konkretnych zmian tych aktów unijnych, które są w odnośniku. Rozumiem, że taka jest wola i biuro nie będzie tutaj tego samodzielnie zmieniało. To musiałoby być dokonane w formie korekty poprawki przez stronę rządową.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Tak jest, potwierdzamy.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze, głosujemy zatem poprawkę nr 6, która nadaje nowe brzmienie art. 2.

Kto jest z państwa za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Zamykam głosowanie, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 21 posłów: 20 za, 0 przeciw, 1 osoba wstrzymała się. Poprawka uzyskała poparcie Komisji.

Poprzez przyjęcie poprawki rozpatrzyliśmy w tym momencie art. 2. Przechodzimy do art. 3. Czy są uwagi do art. 3?

Legislator Adam Niewęgłowski:

W art. 3 proponujemy tylko, aby po liczbie 1158 usunąć przecinek. To jest w środku przepisu. Tam jest – Dz. U. z 2010 r. poz. 1158, zamykamy nawias. Uważamy, że przecinek po tym nawiasie jest zbędny, natomiast proponujemy dodać przecinek po tym nawiasie, w którym jest mowa o „Dz. Urz. UE L 178 z 02.07.2019, str. 1". Tam uważamy, że po nawiasie powinien być dodany przecinek. To jest takie domknięcie zdania wtrąconego. I to wszystko, dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jest zgoda, a zatem z tą uwagą art. 3 rozpatrzyliśmy.

Przechodzimy do art. 4. Tutaj jest propozycja poprawki, która jest niezbędna dla zapewnienia prawidłowego rozumienia przepisu i uwzględnia treści art. 79. Nadto dokonuje się korekty językowej pkt 1 zastępując wyraz „toczyło" wyrazami: toczyło się. Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Jak najbardziej, zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan mecenas, pani mecenas co do tej poprawki?

Legislator Monika Bies-Olak:

Panie przewodniczący, jeszcze zmiana nr 1, 2 i 3, bo pan przewodniczący do zmiany nr 4 zgłosił poprawkę.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Przepraszam, ja przeszedłem do zmiany nr 4. Dobrze, czyli w art. 4 do zdania wstępnego nie ma uwag.

Do zmiany nr 1? Do zmiany nr 2? Do zmiany nr 3? Nie ma.

I teraz jesteśmy przy zmianie nr 4, gdzie zgłosiłem poprawkę zaakceptowaną przez stronę rządową. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi do tej poprawki? Nie, to głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Zamykam głosowanie, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 17 posłów: 16 za, 0 przeciw, 1 się wstrzymał. Poprawka uzyskała poparcie Komisji.

Do zmiany nr 5? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Adam Niewęgłowski:

W zmianie nr 5 proponujemy skreślić wyrazy „na temat”. Pod koniec przepisu byłoby: a także obejmuje dane osób spokrewnionych, dalej jak w druku. To jest oczywiście zmiana stricte redakcyjna. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Jak najbardziej zgoda.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Z tą uwagą rozpatrzyliśmy zmianę nr 5.

Przechodzimy do art. 5. Czy są uwagi do zadania wstępnego w art. 5? Proszę bardzo pani mecenas.

Legislator Monika Bies-Olak:

Szanowni państwo, jedna zmiana redakcyjna. W drugiej linijce na końcu przecinek chcemy zastąpić wyrazem – oraz, ponieważ w ten sposób usuwamy błędne przywołanie tytułu rozporządzenia. W tytule występuje wyraz „oraz”, a nie przecinek.

W pkt 2 proponujemy na końcu taką redakcję: na potrzeby ich uznania lub wykonania w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. To jest ujednolicenie z lit. c). Dziękuję bardzo. To są zmiany uzgodnione.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Zmiana potwierdzona.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

A zatem do zdania wstępnego bez uwag. Zmiana nr 1, z tymi uwagami Biura i zmiana nr 2, też z uwagami biura, rozpatrzone.

Pozostaje art. 6. Czy są uwagi do art. 6? Nie ma uwag, rozpatrzony.

Przechodzimy do głosowania nad całością.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

To jest po stronie Ministerstwa. Czy to nie jest za mało czasu, bo tam jest kwestia tych szkoleń? Rozmawialiśmy o tym w czasie pierwszego czytania, szczególnie w kwestii tych nowych, bardzo skomplikowanych formularzy, które rodzą określone skutki, jeżeli zostaną źle wypełnione. Chciałabym, żeby pan potwierdził, że te 14 dni wystarczy, bo sędziowie będą mieć teraz do wykonania dodatkowe czynności i obowiązki, bo rozszerza się kognicję sądów.

Sekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Bardzo dziękuję. W naszej ocenie wystarczy. Zresztą te szkolenia już trwają. Planujemy też dalsze wspólnie z krajową szkołą, więc w naszej ocenie to będzie wystarczające. Zależy nam, żeby ta ustawa weszła jak najszybciej w życie, ponieważ rozporządzenie już obowiązuje i ona tylko ułatwi dotychczasową praktykę, która już jest realizowana.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dobrze, czyli art. 6 rozpatrzyliśmy. Przechodzimy do głosowania całości projektu.

Kto z państwa jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję bardzo, zamykam głosowanie, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 20 posłów: 19 za, 0 przeciw, 1 się wstrzymał. A zatem przyjęliśmy sprawozdanie.

Czy pani poseł Katarzyna Piekarska zechce być sprawozdawcą Komisji? Rozumiem, że jest to zgoda.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Wie pan, tylko że ja być może będę zgłaszała poprawkę, to wolałabym nie. Jeszcze muszę się nad tym zastanowić, będę rozmawiała. Ja bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Ale czy to stoi na przeszkodzie?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Po prostu nie chciałabym robić kłopotu.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Nie, nie ma w tym konfliktu ani wielkiego interesu.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Jeśli można, to wolałabym, żeby ktoś inny wziął to sprawozdanie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

To nie wiem kto, pan poseł Grzegorz Rusiecki? Proszę bardzo, jest zgoda, nie ma sprzeciwu. Mamy sprawozdawcę Komisji. Dziękuję bardzo, panie ministrze. Dziękuję Biuru Legislacyjnemu za współpracę. Zamykam posiedzenie Komisji.